

DE GOUDEN EEND

Er was eens een boer die een mooie dochter had. Op een dag ging hij naar het veld om te maaien. Toen het middaguur aanbrak ging de dochter op weg om haar vader zijn middageten te brengen. Zij liep langs de rivier en zag een snoek in het water rondcirkelen. Snel ving zij hem en wilde hem mee naar huis nemen.

“Neem mij niet mee, mooi meisje.” zei de snoek met een menselijke stem. “Ik zal je gelukkig maken!”

“Hoe wil je dat doen?” vroeg het meisje verbaasd. “Dat doe ik op de volgende manier: wanneer je voortaan moet huilen, zullen er parels uit je ogen druppelen. En wanneer je moet lachen, rollen er stralende briljanten uit!”

Het meisje geloofde de snoek niet totdat hij haar aan het lachen bracht en de briljanten als schitterende sterren op de oever vielen.

Nu moest ze de snoek wel vrijlaten, dacht weer aan haar vader en vervolgde haar weg.

Toen zij eindelijk bij hem kwam, sprak hij boos: “Waarom heb je mij zo lang laten wachten? “ en hij schold haar uit omdat ze zo laat was gekomen. Het meisje begon te huilen en er rolden vele parels over de grond. Haar vader verbaasde zich hierover en zij vertelde hem wat er was gebeurd.

Jaren gingen er voorbij. De boer en zijn dochter werden rijk. Het meisje groeide op en werd een ware schoonheid. Op een dag reisde de tsaar door het dorp. Toen hij het meisje zag werd hij meteen verliefd op haar en wilde met haar trouwen. De vader van het meisje gaf hen zijn zegen en zij vertrokken naar het paleis van de tsaar. Het meisje werd tsarina en samen waren zij heel gelukkig.

Bij het hof nu woonde een tovenares met haar dochter. Het was de tovenares niet naar de zin dat de tsaar met die boerendochter getrouwd was en zij zocht een manier om de tsarina te doden. Toen brak er een oorlog in het land. De tsaar bracht zijn leger in gereedheid om ten strijde te trekken. Tot de hofdames van het paleis sprak hij : “Schrijf mij meteen wanneer de tsarina zich verveelt. Troost haar en bescherm haar meer dan jullie eigen ogen.” Daarop verliet de tsaar het paleis. De hofdames deden er alles aan om de tsarina te troosten en een goede tijd te bezorgen.

Ze vrolijkten haar op, dansten met haar en vertelden haar verhalen zodat ze niet droevig van verlangen zou worden.

Op een dag was de tsarina alleen in het paleis. De tovenares maakte haar opwachting en sprak : “ Wat? Verveel je je? Waarom ga je niet buiten in de tuin wandelen, zodat je droefheid verdwijnt.” De tsarina schudde haar hoofd en wilde niet gaan wandelen. De tovenares liet haar niet met rust en begon haar over de koelte van de bomen en de stralende zonneschijn te vertellen. De tsarina dacht : “ Het kan geen kwaad om in de tuin te gaan wandelen.” En zij ging naar buiten. In de tuin stroomde een kristalhelder beekje. “Kijk,” zei de tovenares, “ de dag is zo heet. De zon brandt zo erg. Kijk naar het koele, opspattende water. Zullen we gaan zwemmen?” “Nee, dat wil ik niet!”, zei de tsarina, maar bij zichzelf dacht zij : “Zwemmen kan geen kwaad.” En zij ging het water in. Nauwelijks was zij er in of de tovenares sloeg haar op haar rug en riep : “ Als een gouden eend zul je voortaan zwemmen!” En zie, daar zwom de tsarina als een gouden eend op het heldere beekje.

Toen bracht de tovenares haar eigen dochter naar het paleis. Een grote betovering viel over het paleis. De hofdames zagen niet dat het de tovenaarsdochter was en dachten dat de tsarina veilig naar het paleis was teruggekeerd. De oorlog was afgelopen en snel keerde de tsaar weer naar huis en vroeg aan de hofdames : “ Heeft de tsarina zich verveeld zonder mij?” “Nee, nee, nee, “ zeiden de drie de hofdames. En de tsaar leefde met de tovenaarsdochter als met zijn echte vrouw.

De gouden eend reisde met de wind mee. Nu eens was zij hier, dan weer daar en wanneer zij moe werd, landde ze op het water om uit te rusten. Op een dag kwamen de jagers van de tsaar voorbij. Zij zagen de gouden eend, spanden hun bogen en schoten op haar. Maar zij konden haar niet raken. Keer op keer spanden zij hun bogen, schoten, maar troffen haar niet. Telkens vloog ze op en ging weer rustig op het water zitten. Terug in het paleis vertelden de jagers aan de tsaar wat ze beleefd hadden :

“Een eend zwemt daar op het water, helemaal van goud! Hoe vaak wij ook schoten, wij konden haar niet raken.” De tsaar besloot om zelf te gaan kijken en ging naar de rivier, zag de eend, maar hoe vaak hij ook schoot, doden kon hij haar niet. Boos spuugde hij op de grond en ging weg. De gouden eend kwam aanvliegen en nam het speeksel, dat de tsaar had uitgespuugd, mee het bos in. Daar aangekomen sloeg zij met haar rug op de grond en werd weer een vrouw. Na enige tijd werden er twee prachtige kinderen geboren. Het waren twee jongens. De tsarina sprak tot hen : “Lieve kinderen, ik breng jullie naar de tuin van het tsarenpaleis. Blijf daar en speel met elkaar.” Beiden kregen ze een gouden ei mee en zij beval hen dit ei aan niemand te laten zien.

Op dezelfde tijd werd er aan het hof een groot feest gevierd.

De tsaar liep naar buiten de tuin in en zag de twee kinderen daar spelen. Hij beval de kinderen naar het paleis te brengen en ondervroeg hen : “Van wie zijn jullie, lieve kinderen?”

“Van ons moedertje.”

“Waar is jullie moedertje?”

“Dat weten wij niet.”

De tsaar liet de kinderen in het paleis wonen en begon van hen te houden.

De tovenares hoorde dit alles en gaf haar dochter de opdracht om de kinderen te doden.

Het werd nacht. De tsaar bracht de kinderen naar bed en ging ook slapen.

Even later liep de tovenaarsdochter stilletjes naar de kinderen en fluisterde : “Kinderen, slapen jullie al?”

De kinderen sliepen allang, maar de eieren antwoordden met een menselijke stem: “Nee, nee, nee.”

Even later keerde ze terug en vroeg : “Kinderen, slapen jullie al?”

“Nee, nee , nee.” zeiden de eieren.

Na middernacht kwam ze voor de derde keer:

“En kleintjes, slapen jullie al?”

De eieren zwegen. Toen ging de dochter naar binnen en sloeg haar dodelijke arm om hen heen. De kinderen stierven meteen.

De volgende dag vond de tsaar hen dood op het bed liggen. Hij huilde bittere tranen.

Hij gaf bevel om de kinderen naar de kerk te brengen en huurde een diaken om psalmen te zingen.

De nacht kwam en de diaken las de psalmen. Plotseling stroomde de kerk vol licht en de eend vloog naar binnen, sloeg met haar rug op de grond en werd weer tsarina. Zij huilde en de parels rolden over de grond. Zij huilde vele, vele parels. De diaken keek toe en herkende haar. De tsarina wendde zich tot hem en zei: “Zeg aan de tsaar het volgende : Als hij mij wil zien, moet hij mij vangen, anders keer ik niet meer terug.” Zij veranderde weer in haar eendengestalte en vloog weg.

In het geheim ging de diaken naar de tsaar en vertelde hem alles. De tsaar herinnerde zich weer hoe vroeger de tsarina parels schreide en dat er briljanten over de vloer rolden wanneer zij lachte. Hij beproefde zijn vrouw, dochter van de tovenares, maar hoeveel zij ook huilde of lachte, er verschenen parels noch briljanten.

De tsaar verstopte zich in de kerk. Het sloeg middernacht en plotseling werd alles licht. De eend vloog naar binnen en veranderde in de tsarina. Zij begon om haar kinderen te huilen. De parels stroomden haar ogen uit.

Van verbazing kon de tsaar geen stap meer zetten en de eend vloog door het geopende kerkraam weg.

In de derde nacht kwam de tsaar terug.

Het werd middernacht en de eend kwam met twee flesjes de kerk in.

In het ene zat het water des doods en in het andere zat het water des levens. Hiermee besprenkelde zij de kinderen en hierdoor kregen zij hun leven terug.

Voordat de eend wilde wegvliegen, stond de tsaar snel op en deed alle ramen en deuren dicht. De eend vloog rond door de kerk totdat zij van vermoeidheid op de grond viel.

De betovering brak en zij werd weer tsarina.

Zij vertelde de tsaar alles wat er gebeurd was.

Samen met de kinderen gingen zij naar het paleis. De tsaar veroordeelde de tovenares tot de doodstraf. Haar dochter stuurde hij naar een klooster.

Maar de tsaar en de tsarina, zij leefden nog lang en gelukkig met hun kinderen!